

na mesta ste prišli požarni bramborci iz Selnice in Maribora. Rešili so razen dveh svinj in kokoši živino in nekaj obleke. Škoda znaša nad 200.000 K. Posesnik je bil zavarovan samo za nekaj tisoč kron. Sumi se, da je nekdo zažgal. Sosedu so rešili dva meseca starega otroka v zibelki, Iglarjeva sodbina je sedaj v največji bedi. Priporočamo jo blagim srcem v podporo.

Težko je ponesrečil veleposesnik g. Vilčnik v Gornjem Dupluku. Peljal se je s samci in je pri tem tako nesrečno padel, da si je nogo na več krajih zlomil. Leči se v mariborski bolnišnici.

Nesreča v kamnolomu. Dne 14. t. m. se je v kamnolomu g. Ježovnik na Pirešici zgodila strašna nesreča. Iz neopojasnega vzroka se je vnel dinamit, ki so ga delavci pripravljali za naboj. 4 delavci: Martin Veber, Florjan Stamol, Martin in Jakob Mirnik so bili grozno poškodovani. Veber je še tisti dan med prevozom v celniško bolnišnico umrl v strašnih mukah. Drugi so dobili hude poškodbe po obrazu; bati se je, da bodo oslepel.

Glede tržišča pri Sv. Barbari v Haložah smo dobili poročilo, da je tozadevni članek v predzadnjem „Slov. Gospodarju“ vzbudil veliko zanimanje. Poroča se nam, da trgovec gospod Blas ni kriv in ni prav nič povzročil, da hrvaški mesarji in špeharji ne smejo več voziti svojega blaga na tržišče v Halože. Nadalje povdarjamo, da dotičnega članka ni pisal kak dopisnik od Sv. Barbare ampak smo ga dobili od neke odlične osebe ptujskega okraja. Značilno je, da vsi dobročuteči trdijo, da čim več bo na haloškem tržišču živilo, tem cenejše bodo ubogi ljudje dobivali živila, a nikogar pač ni pri volji in ne na okrajnem glavarstvu na Ptuj, ki bi se res s celim srcem zavzel za gladujoče haloško prebivalstvo. Kje je neki sedaj g. okrajni glavar dr. Pirkmajer? Sicer se vedno cedi same sladkobe in dobrotnosti napram našim ljudem, pa kjer bi trebalo to dejanski pokazati, pa se skriva.

Pred marib. poroto se je dne 13. t. m. zaradi požiga zagovarjal 16 letni kovaški vajenec Alojzij Gomilsek iz Sv. Lovrenca, ker je svojemu gospodarju Janezu Cizerlu v Brestrnici zažgal gospodarsko poslopje. Porota mu je prisodila tri leta težke ječe. Zaradi umora se je zagovarjal 20 letni Koman Sandor iz Mursčancev v Prekmurju, ker je iz rodbinskega sovraštva v nekem gozdu umoril 22 letnega pos. sina Aleksandra Novaka. V svrhu zaslišanja novih prič je bila ta razprava preložena.

Pred celjsko poroto je bil dne 13. t. m. obsojen zaradi ropu 21 letni dečavec Franc Nežmah iz Rog. Slatine, ker je napadel v nekem kozolcu Jožeta Pažona, mu odvzel denarnico z 1080 K. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. — Zaradi detomora je bila obsojena na 5 mesecev težke ječe neka Pavla Stusek. — Zaradi roparskega napada na natakarskega vajenca Koneca je bil obsojen zlatarski pomočnik Franc Kager iz Celja na štiri leta težke ječe. Zaradi težke telesne poškodbe je bil obsojen na 18 mesecev ječe Jurij Kodela iz Dobrove. Zaradi raznih vlomov in tatvin je pa bil obsojen na 5 let težke ječe Anton Počonik iz Smartna.

Prijeta detomorka. V Dravljah pri Ljubljani je neka 30 letna dekla zadala svoje nezakonsko dete, ga zavila v tunje in skrla pod posteljo. Nameravala ga je na tihi pokopati. Zločin so takoj odkrili. Detomorka in mrtvo dete so prepeljali v Ljubljano, kjer so mrtvo trupce obducirali, zločinsko mater pa oddali v zapor.

Razbojništvo. Pred zagrebškim sodnim stolom se je pred par dnevi vršila zanimiva razprava o razbojništvu v Turjevskem Brodu pri Karlovcu. V krčmo Jure Brusana je prišel 3. t. m. seljak Mato Smukovič. Vrnil se je pravkar s pošte, kjer je dvignil denarno obvestilo in 34.000 K, ki je došlo iz Amerike. Seljak se je napil, nato pa se je pričel ponašati s svojim denarjem. V kotu je sedel 22 letni seljak Petar Barbič in Zakanja. Ta je nenadoma izginil in v neki sumi čakal na Smukoviča. Pograbil ga je za vrat, vrgel na zemljo, mu siloma odvzel denar ter se vrnil v gostilno. V družbi bogatega seljaka Ivana Hlačarja se je nato upijanil in mu v pi-

janosti odkril svoje bogastvo. Prosil ga je, naj mu odvzame denar, ker ne ve, kam s tolikim denarjem. Hlačar mu je odzval okoli 40.000 K. Ko so zločin odkrili je Barbič vse priznal. Hlačar pa je izjavil, da ni vzel navedene svote in da se sploh ničesar več ne more spomniti. Barbič je priznal. Rekel je, da ga je pogled na toliko denar omamnil in da se ni mogel obvladati. Barbiču je sodnija prisodila pet let težke ječe. Hlačarja so oprostili.

Zrtev avtomobila. Dne 15. t. m. se je pripetila v bližini Oroslavja na Hrvaškem velika avtomobilska nesreča. Avtomobil nekega veleindustrija iz Zagreba je vozil zelo spreten sofer. V avtomobilu je sedela neka odlična gospa. V bližini imenovanega kraja se je kljub počasni vožnji prevergel avtomobil. Sofer je obležal na licu mesta mrtov, a dotična gospa je dobila težke telesne poškodbe. Avtomobil je ostal nepoškodovan. Sofer Vertig, pameten in trezen mož, je bil zaročen in njegova poroka bi se naj bila vršila tri dni pozneje. Vzroki avtomobilske nesreče so dosedaj nepojasnjeni.

Divje zveri odkrile grob umorjenega otroka. V selu Galuge, okraj Višegrad v Bosni je zadavila neka Ivanka S. svojega novorojenčka ženskega spola. Zadavljenega otroka je na to zakopala v bližnjem gozdu. Ker je pa bil grob prepljuto izkopen, so razbrskale divje zveri grobišče in otroka pojedle. Na licu mesta je ostalo le še nekaj kosti katere je izsledila žandarmerija in dognala detomor. — Ivanka S. je priznala zločin, nakar so jo zaprli.

Nazarenci v naši vojski. Pred sarajevskim vojnim sodiščem se je nedavno zagovarjal redov 26 pešpolka Pajo Hruščar iz Petrova pri Novem Sadu. Njegov „zločin“ je obstojal v tem da ni hotel položiti predpisane prisegi in vzeti orožja. Ko so njegovi tovariši v Sisku prisegli, je izjavil, da ne more prisegati, ker je nazarenc in da mu njegova vera tega ne dovoljuje. Branil se je tudi puške, češ, da mu tega ne dovoljuje njegov Bog, ki pravi: „Ne ubijaj!“ Rekel je, da bo državi verno služil, toda orožja ne more in ne sme sprejeti. Radi neposlušnosti so ga takoj zaprli. Ob sodbi so ga na dve leti težke ječe. — Kljub temu je sodnija odstopila akt višjemu voj. sodišču v Beogradu. Obtoženec je obsodbo poslušal mirno, na posled pa je izjavil, da ne bo vložil nikakega priziva.

Pijanec ubil svojo lastno mater. Začetkom tega meseca se je zgodil pri Krafjevu v Srbiji zločin, kakor jih be leži le malo časopisje. Postajenačelnik postaje Adriana Stefan Simić — Šolan človek — a pijanec, da mu ga ni najti para. Vrnil se je začetkom tega meseca zopet enkrat običajno pijan v svoje stanovanje. Njegova, že dokaj stara mati ga je med solzami prosila, naj vendar neha s tako grdim pijančevanjem. Ta materin opomin pa je pijanec tako raztogotil, da je pograbil karabinko in parkrat ustrelil iz nje v mater. Mati se je zgrudila mrtva na tla. Nekaj groznega, kako zamoren Šolan človek, državni uradnik, železniški postajenačelnik tako podivjati, da ubije svojo lastno mater. Preobilica zavžitega alkohola napravi člo veka grozovitejšega, kot je žival.

Proroka so zaprli. V Splitu so prijeli nekega Teodorja Reliča iz Kistanja, ki je potoval po Dalmaciji kot „prorok Božidar“ ter pridigoval Kristusovo vero. Relič nosi dolge lase in belo šajkačo, v rokah pa hrastov križ in sv. pismo. Policiji je izjavil, da je prišel v Split zato, ker je mesto jako pokvarjeno in daleč od prave vere. V Sinju je kmetom prorokoval, da ne bo dežja tri leta in osem mesecev. Zato je bil sodnijsko kaznovan.

Poneveril 34.760 K. Stanko Radovič, skladiščar pri zagrebški tvrdki Meyer in Gruber je prodal na lastno pest iz skladišča tvrdke železne robe za 34.760 K. S tem poneverjenim denarjem se je podal Radovič v kavarno, kjer se je spustil v kvartanje. V igri je zgubil ves poneverjen denar. Tvrdka je zasledila poneverbo, Radoviča pa je zaprla policija.

Velik uspeh. „Slovenec“ poroča: Preiskava radi atentata na regenta sedaj kralja Aleksandra je končala z velikim neuspehom preiskovalnega sod-

nika. Od 180 zaprtih osumljencev jih pride pred sodišče samo 39. Veliko gromenja malo dežja!

Škrlatica v Beogradu. Iz Beograda poročajo, da se je tamkaj začela širiti škrlatica. 1. decembra je znašalo število obolelih 40 oseb, do danes je pa naraslo na 116 oseb. Nadalje beležijo 28 slučajev črnih koz.

Led na Donavi in Savi. Ker je Donava preplavljena z ledom, je belgrajski brodarški sindikat ustavil paroplovni promet med Beogradom in Pančevom. Tudi med Beogradom in Šabcem je plovba ustavljena.

Koledarček Kmetijske zveze za leto 1922 je mariborsko tajništvo SLS skoro že docela razprodalo. Na razpolago jih je le še nekaj komadov. Tajništvo je naročilo v Ljubljani zopet 1000 komadov. Kdor si želi naročiti še ta res izborni koledarček, naj to takoj sporoči Tajništvu SLS v Mariboru.

Misijski koledar. Misijska Zveza je izdala kakor pred dvema in tremi leti, tudi za prihodnje leto 1922 misijski koledar. Ime mu je: Marijin misijski koledar. Zanimiva vsebina bo posebno misijonske prijatelje razveselila. Cena mu je 3 dinarje (12 kron). Naroča se v Marjanišču v Grobljah, pošta Domžale. Priporočamo ga vsem prijateljem misijonov!

Vinogradništvo.

Vinske cene v ljubumskih gorah so ostale stalne. Pod 24 K za liter ni dobiti blaga, četudi so se vina zano brala. Sortirana vina se plačujejo od 28 do 34 K za liter. Vina se v splošnem dobro razvijajo in odgovarjajo absorbirani množini solnčnih žarkov. Prvovrstna ljubumerska vina z 12 do 14% alkohola še niso popolnoma čista. Kupeje je precej, toda vinogradniki prodajajo samo toliko, kolikor rabijo denarja za domače potrebe. Nesigurnost valute in dobra kapljica upliva tudi na vinske cene.

Vinograde gnojite! Mnogo naših vinogradnikov je zadnji čas gnojenje kar opustilo, posebno taki, ki morajo gnoj kupovati. Umetni gnoj tja je — predrag, naravnega se pa za majhen denar težko dobi. Vsi ti hočejo pri malih stroških imeti velike dohodke. Kar svinčnik v roke in preračunajte, kaj bodo ti dohodki jednaki, torej le hitro gnoj v vinograde! Avstrijski vojaki so odgovorili ker ni bilo hrane, isto je z negnojenimi vinogradi. Posebno mlade nasade je treba dobro gnojiti, da se razvijejo v močen trs.

Koreninice od trsja so občutljive. Trsne koreninice zmrznejo že pri 4 stop C toplote (nad 0), ako so dalje časa izpostavljene mrazu. Mnogo nasadov vsled tega ne uspe. Vinogradnik mora imeti za vinsko trlo čut usmiljenja, tudi ona je živo bitje, samo da ne izraža življenja tako kot človeško, oziroma živalsko. Ne sadne torej spomlad ob premrzlih dnevih, čezroma jutrih in v zimskem času trsja ne prenašajte.

Drž. kem. preiskovalnišče v Mariboru se prosi, da bi večkrat obelodanilo rezultate vposlanih vinskih preiskušanj in ako teh ne bi bilo, da narprosi vinogradnike naših štajerskih goric med Dravo in Savo, da vposlajo vina za preiskušnjo. Samo na podlagi natančne analize in uradnih podatkov se more ugotoviti vrednost naših vin. Prej smo bili orientirani proti Gradcu in Dunaju, danes pač moramo gravitirati proti Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Ta orientacija je nova in zato rabi vinska trgovina novih podatkov.

6000 močnih cepljenih trt najfinjših sortiranih ima na razpolago somišljenik SLS. Naslov pove tajništvo SLS v Mariboru.

Sadjarstvo.

Nekaj za naše sadjarje.

Se dandanes si mnogo sadjarjev ni prav na jasnem, kake vrste so za njihov kraj prikladne. To je tudi glavni vzrok, da odpove pri nas toliko sadnih nasadov in imamo toliko sadnega drevja, ki hira in čaka konca. Mnogo krivde na tem nosijo drevesničarji iz Zabnice na Kranjskem, ki so pri nas na sejmih razprodali po nizkih cenah ogromno sadnega drevja, katero pa pri nas skoro nikjer ne

uspeva. Celo Kmetijska družba je odarovala svoje ude večidel s Harbertovimi renetami, Kanadkami, Ananaskami, Zlatimi parmenami itd., večji del z vrstami, ki le malokje uspevajo. Harbertova reneta se sicer razvije v krasno drevo, njen sad pa po večini segnje že na drevesu. Kanadke, Ananasko, Zlate parmene in druge enake vrste pa predstavljajo pokvečena rakova drevesa, v neprikladnih legah pa sploh odpovejo. Vsled tega se med mnogimi sadjarji razširja misel, da so vsa v drevesnicah odgojena drevesca bolehnna in ne zrastejo nikdar v velika drevesa. Temu pa ni takol. Bolehave so samo gotove vrste, posajene v neprikladno zemljo, oziroma podnebje. Drevesničarji so krivi samo toliko, da so odgojevali vrste, ki so se najlažje razpečale, saj je zadnji čas vse segalo samo po zlahkih vrstah. Čul sem, da je neki posestnik zasadil cel svoj največji travnik v nevinodni legi z Ananasko in Belefleurjem. Celi ta nasad ni vreden počenega groša. Ti dve vrsti v takem kraju naskor ne morejo uspevati, kriv pa tega ni drevesničar, ki ne more vohati, kako lego ima sadjar, temveč posestnik sam.

Zapomnimo si dobro: Ananaska, Kanadka, Belefleur, Zlata parmena, sploh skoro vse zlatne vrste zahtevajo za svoje uspevanje posebno ugodno, zavetno, vinorodno lego. Vsaj imamo mnogo vrst, ki so za travniške nasade kakor nalašč: Mašancelj, Veliki bobovec, Damazonka, Cesarjevič, Rudolf, Pisani kardinal, Huberjev mostnik.

Mnogo je sadjarjev, ki so trdno prepričani, da zraste samo iz gozdne lesnike trpežno drevo. Res so lesnikova drevesa trpežna, če so cepljena v kroni, a isto trpežnost bo imela tudi v drevesnici vzgojena lesnika, ki se cepi v krono. Vsaj je vendar eno kot drugo zrastle iz semena lesnike. Nobenemu gozdarju ne pade na misel, da bi v vrhovih vzgojena gozdna drevesca rasla slabše, kot ona samostikla iz gozda. Tudi mi sadjarji se moramo tega napačnega domnevanja oprostiti. Razložek je samo ta, da potrebuje gozdna lesnika leta in leta, predno začne roditi, vzgojeno drevo nam pa med tem že desetkrat povrne vse stroške. Dva resnična vzgleda: Nek sadjar je posadil ob cesti pred 10 leti vrsto gozdnih lesnik; še danes nima nobena izmed teh niti prave kro-ne, trpelo pa bo še 10 let, predno bodo iz njih nastala poštena drevesa. Ko bi bil dotičnik posadil cepljena drevesa, bi dobil danes lahko že par lepših mernikov sadja. Zlost me vselej obide, ko gledam ta žalostni nasad — tu varčnost ni bila na pravem mestu.

Drug sadjar je kupil 15 prvovrstnih dreves po 1 krono komad, ker so se mu zdela draga, kupil je še 40 komadov izmečka iz drevesnice za skupno 5 K. Od teh 15 dreves je dobil že parkrat povrnjene vse izdatke, vseh onih 40 pa, ki so mu prišla takorekoč zastoj, mu niso rodila dosedaj niti polovico tega, kar onih 15. To nas učí, da nam vredno blago pride vedno najdražje.

Pri vsakem novem nasadu dobro premislimo, kakšne vrste bomo zasadili, če sami ne vemo, se lahko pismono obrnemo na kakega kmetijskega učitelja, oziroma na Kmetijsko družbo, ki nam bo dobno pojasnilo dala zastoj. Pomislimo tudi, ali mogoče ne želimo, da bi nasad že nam rodil, ne šele potomcem. Tu moramo pač vzeti najlepša drevesa, četudi jih plačamo precej dražje kot slabša, saj se nam kapital, založen v sadno drevje, mora pri kolikaj umnem ravnanju bogato obrestovati.

Kakšna naj bo drevesna jama. — Tekom zime se izkopajo skoro povsod drevesne jame za spomladansko sajenje. Jama naj bo 1½ m široka in 3 to-pate globoka. Prvi in drugi lopatni urez se vsak za sebe zmeče na rob jame. Treba se samo prerahlja in pust v jami. 14 dni pred sajenjem se jama napolni s prvim lopatnim urezom, to je z živo zemljo in še toliko od drugega ureza, da je zasuta do roba. V to živo zemljo bodo pozneje zrastle drevesne korenine. Kdor rabi drevesni kol, ga mora pred zasipanjem zabiti v sredo jame. Do sajenja se nam bo zemlja usedla toliko, da s njim ni treba bati, da bi se drevo po sajenju preveč pogreznilo. Ker se pa zemlja vendar še tudi pozneje nekoliko zasa-

de, se sadi zato drevo za 10 cm višje, kakor pa je površina zemlje.

Poljedelstvo.

Žitne cene. Na naših žitnih tržiščih so ostale razmere precej nespremenjene, cene naraščajo precej enakomerno, dovoz blaga je slab, promet neurejen, ni vagonov, in še tisti vagoni, ki so naloženi, ne pridejo na svoje mesto pravočasno, kar zopet po-žračuje blago. Najbolj so cene pšenice narasle. Po pšenici in koruzi je bilo živahno popraševanje. V Zagrebu stane pšenica 1400 do 1450 K, v Vojvodini celo do 1460 K, v Sremu 1420 K. Za rž so ponujali po 1175 K. Tudi po ovsu je bilo popraševanje precej živahno in se je prodajalo po 950—970 K. Za srbski očiščen ječmen so ponujali po 1050 K. Zelo veliko je bilo popraševanja po novi koruzi. Cene so se gibale med 1050 do 1070 K, po nekod celo 1100 K. Stara koruza se je prodajala po 1200 do 1250 K. Moka štev. 0 stane kilogram po 21.10 kron, slabejša po 20 K. Otrobi stanejo 520—530 K metrski stot. Vслед visokih cen in zelo neurejenih prometnih razmer je izvoz skoro popolnoma poneshal.

Seno plačujejo v Mariboru po 750 do 800 K 100 kg, slamo pa po 300 do 400 K.

Hmelj. Popraševanje po hmelju na hmeljskem trgu v Zalcu je bilo v retkem tednu zelo živahno, toda kupčije ni bilo mnogo. Le nekaj malo se je pokupilo po 4500 do 5000 čehoslov. kron za 50 kg. Za hmelj prvovrstne kakovosti so ponujali do 6000 K za 50 kg. Ker se je vrednost nemške marke nekoliko dvignila, je upali, da bodo nemčija zopet postala dober odjemalec hmelja. Po tujem hmelju ni bilo živahnega popraševanja.

Za živinorejce.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 16. t. m. se je prijavilo 36 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200—250 K, 6—8 tednov stari 300—400 K, 4—6 mesecev stari 650—700 K, 8—10 mesecev stari 1500 do 1600 K, 1 leto stari 2000 do 3500 K, pol pitane svinje 1 kg mrtve teplemenske svinje 1 kg žive 18—20 K, drugo leto stari 3000—3500 K, že 34 do 40 K; koze komad 300—350 kron.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg K 22— do 24—, II. vrste 1 kg K 18— do 20—, meso od bikov, krav in telic 1 kg K 16—, teleče meso I. vrste 1 kg K 20—, II. vrste 1 kg K 18—, svinjsko meso sveže 1 kg K 32—.

Živalske cene v Hercegovini in Slavoniji. Za kilogram žive teže so v lički županiji prodajali: vole po 16 do 20 K, bike po 11 do 14 K, krave po 12 do 15 K, telice po 13 do 16 K, teleta po 16 do 20 K, ovce 14 do 16 K, koze po 12 do 15 K, svinje debele po 50 do 65 K, svinje mršave po 40 do 60 K. — V modruško-riječki veliki županiji: vole 17 do 24, bike 12 do 14, krave 12 do 16, junice 14 do 18, teleta 18 do 22, ovce 12 do 14, do 14, svinje debele 42 do 50, svinje manj debele 34 do 44 K. — V zagrebaški županiji: vole 16 do 26, bike 16 do 20, krave 12 do 20, telice 14 do 22, teleta 15 do 24, svinje debele 38—46, napol debele 35 do 40 K. — V srem-ski in varaždinski županiji so bile pa sledeče cene: Voli 18 do 20, biki 14 do 18, krave 14 do 19, telice 16 do 20, teleta 18 do 22, svinje debele 34—42, svinje mršave 30 do 38 K kilogram žive teže.

Lesni trg.

Lesni trg v zadnjem tednu nima zaznamovati izremenih cen, saj so ostale skoro neizpremenjene. Na zagrebaški lesni borzi so bile sledeče cene: neobdelan hrast I. razreda 1200 do 2000 K, II. razreda 600 do 1000 K, za furnirje 2400 do 3000 K, hrast neske do 5 em 3000 do 4000 K, nad 5 em 3600 do 4000 K, hrast za pohištvo 4000 do 5000 K, 1000 francoski dog 28.000 do 40.000, neobdelan hrast parčlet 2500 do 3200, neobdelan bukov les 300 do 500, rezan bukov les I. razreda 1500 do 2000, neobdelan javor I. razreda 1000 do 1500, neobdelan jesen I. razreda 1100 do 1400, brest I. raz-

reda 1000 do 1300, tesana jelovina 900 do 1100, rezana jelovina 900 do 1100, hrastovi brzojavni drogi 125 do 150, hrastovi železniški pragi 150 do 200, bukovna drva I. razreda vagon 4150, bukovna drva II. razreda 3000—3400, oglje vagon 16.000 do 18.000 K. Ako primerjamo sedaj cene za les na lesni borzi v Milanu kjer notira rezina jelovina 170 do 190 lir, neobdelan mesesen 130 do 150 lir, neobdelan bukov les 17 do 20 lir, obdelan hrast 77,5 lir, in ako upoštevamo velikanske tovarne stroške, nadalje ako premislimo, da je trg v Levantu vsled nizkega kurza druhne skoro popolnoma poneshal, tedaj si pač ne smemo slikati naše trgovine za bližnjo bodočnost v preveč rožnatih barvah, vendar pa ni pričakovati take krize, kakor v pretekli spomladi, ker so zaloge že precej pošle, in ker je računati na pomlad na večja stavljena dela v vseh jugoslovanskih večjih mestih.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 204, francoski frank 21.35—21.50 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 4.15—4.25, za 100 čehoslov. kron 338—341, za 100 nemških mark 144—149, za 100 laških lir 1200—1208 jugoslovanskih kron. Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja narasla za 5 točk. V Curihu notira naša krona 2 to se pravi, 1 naša krona je vredna 2 centima (poprej 2 vin.).

Dopisi.

Iz Koroške. Blizu se čas, ko bo severna meja naše Jugoslavije točno določena. Znano nam bo, kam bo nas usoda, oziroma antanta, vrgla, — v žrelo Avstrije, ali pa v naročje matere Slave. Posebno bomo občutili obmejni posestniki, ki imamo tik ob nji, oziroma tudi preko meje, posestva. Trgovina bo imela potem začetno poprohi jugu in vzhodu. Imeli smo tržišni dan v Pliherku, kamor smo izvažali naše pridelke in iste tudi tam prodali. Zda je pa nam ta pot zaprta, zato vozimo v trgovino magistra, trg Guštanj, da zopet upelje nekdo, da zapale tržne dni v Guštanju. Isti bodo se vršili vsako sredo predpoldne na Glavnem trgu, prvokrat dne 4. januarja 1922. Preskrbljeno je tudi, da se bo pripeljano blago prodalo. S tem prideta konzument in producent v neposredni stik, kar bo na vse prebivalstvo gotovo ugodno uplivalo, ker odpadajo dobičkaželjni prekupeci in verizniki.

Dravska dolina. Naše somišljenike opozarjamo na novoustanovljeno posojilnico v Marenbergu. Posojilnica se nahaja v Mezelovi hiši. Nalagajte denar v lastnih zavodih!

Sp. Gasteraj. V tukajšnji občini se je pojavil nek predzen tat, ki po noči tukajšnjim posestnikom kradel čezle. Svoje tatovske obrti izvršuje na sledeči način. V bližini čebelnjaka izrase iz ukradenega panja uboga, nedolžna živalica na sneg, prazen panj pa pusti na lico mesta, satovje z medom pa vzame seboj. Torej, pozor — poskrbite čebelerejce, da bodo vaše čebelice varne pred to zverino v človeški podobni!

St. III v Slov. gor. Kmet. bralno društvo priredi na Stefanovo popoldne ob treh v Slovenskem domu božično veselico s petjem, godbo, igro "Stari in mladi" ter licitacijo božičnega traveša. Vsi, ki želijo poštene zabave — pridite tja dan v Slovenski dom!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na sedmini za pok. Jakobom Zunicarom v Ihovu so pogrebci zbrali 138 K za naše bogoslovce. Storit se drugod tako!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Pri nas se je doslej oglasilo 42 novih naročnikov "Slov. Gospodarja", pa še jih ni več. — Tukaj nas močno vznemirjajo tatovi. So nekateri, ki so se lani in predlani ob tihotapljenju navadili, a hkomišljenega življenja. Posebno jim diši pšenica. Malovrednim ptičkom so pridno za petami vestni trojiški orožniki, tako pa upamo, da bodo kmalu pod ključem. — Naša mladina se živahno giblje. Orli se pridno pripravljajo na predstavo lepih svetopisemskih iger "Izgubljeni sin" in "Egiptovski Jožef", ki se bo vršila v nedeljo, dne 15. januarja. Obeta biti izborna, zato že sedaj opozarjamo na njo doma čine in sosede.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V 50. letu svoje starosti je na Zgajškem vr-

hu umrla vrla žena Terezija Koler. Bila je splošno priljubljena in članica Marijine družbe za žene. Na zadnji poti so jo spremljale mnogostevilne žene z zastavo. Pri odprtem grobu so ji govorili v slovo naš č. g. duhovni voditelj. Svečila ji večna luč, žalostni rodbini pa naše sožalje!

Galičija pri Celju. V nedeljo, dne 11. decembra je čmel g. poslanec Dav. Krajnc dobro obiskan shod v gostilni g. Martina Kokoč na Pernovem. Jasno pa tudi določno je orisal naše sedanje razmere v državi, ki nujno zahtevajo zboljšanje. Očrtal je delovanje naše ljudske stranke pokazal tudi v pravi luči ravnanje samostojnežev, katerih stranka je imela tudi v Galičiji precej privrženecov, a jo sedaj zapuščajo razen nekaterih zaslepljenecov, ki jim ni pomagati. Na shodu je bilo tudi nekaj samostojnežev, od katerih pa nobeden ni znal ziniti nobene pametne besede; par pijanih fantov je hotelo shod motiti s popevanjem, slabostojni Marček Puncer je nekaj govoril, a se je pred vsemi, tudi samostojneži tako osmešil, da je moral zginiti in je v mrzlem snegu nadaljeval brez škode svoje riganje. Na predlog domačega župnika so zborovali enoglasno sprejeti sledečo resolucijo: 1. Odločno odklanjamo načrt novega šolskega zakona. 2. Zahtevamo versko-nravno vzgojo otrok v šoli. 3. Izrekamo popolno zaupanje našim poslancem, predvsem voditelju dr. Korošcu. Gospodu poslancu iskrena zahvala! Resnica bo zmaga!

Frankolovo. Dne 5. t. m. smo imeli izbr. tečaj, kateri je bil dobro obiskan. Ljudstvo je z napetostjo poslušalo krasna izvajanja g. govornika, kateremu se za njegov trud še enkrat srčno zahvalimo. Č. g. Marko Krajnc, tajnik v Celju, nam je orisal zgodovino kmetijskega stanu, pokazal kmetijskega sovražnika in kako se ga najlože ubranimo. Pojasnil nam je tudi vse o davčnih bremenih, ki nas tako hudo tarejo in o napovedi dohodnine. Č. g. Hrastelj pa nam je v krasnem govoru povedal, kako upliva slabo časopiše na človeka in nas pozival na odločni boj proti temu skrivnemu sovražniku krščanstva.

Dobrna. Zadnjič smo brali, da pride gospod dr. Trenz za stalno na Dobrno. Ta vest nas prav veseli. Da bi le brž prišel. Dobrodošel bo vsem! — Kmetijska šola vrlo deluje ob nedeljah. Vsled suše smo letos na jako slabem. Lakota tere posebno malo posestnike z obilo otroci. Kdaj bo je prišla drž. pomoč? Šla je skrajna. — Samostojneži, ki sjojo barvo spreminjajo kakor kamelion: enkrat so rdeči socialdemokrati, potem zeleni, potem bi pa radi črni postali, so se zdaj spet vrgli na laži, ki jih trosijo po občini. Blagajnik naj pazi, da ne bo iz svoje blagajne moral plačati za laži. Sicer pa naj ve, da on nima nobenih milosti deliti, ampak, da mora to plačati, kar mu župan, oziroma občinski odbor ukaže. Da se ta "šarš" ne more poboljšati! — Kmetijska podružnica vabi na vnsko poskušnjo dne 27. decembra, pri račelniku. Vsi, ki se zanimajo, pridite!

Folzela. Na Stefanovo 26. t. m. bo slovesna otvoritev novega gledališkega odra pri g. Cimpermanu na Folzeli. V prvi vrsti gre največja zahvala g. Cimpermanu, ki ga je dal napraviti popolnoma na svoje lastne stroške. Odr bo pones Polzelanom. kajti delo mizarja Terziava je urejeno mojstersko. Slikanje je izvršil že nam znani slikarje mojster Miško Holobar iz Vrbja pri Zalcu nad vse okusno. Sedaj imamo vendar upanje, da nas bodo igralci večkrat razveselili s predstavami, katere nam bodo v pouk in zabavo. Sliši se, da nameravajo ustanoviti dramatično društvo, kar bi bilo jako pametno. — Invalidsko društvo v Braslovčah, podružnica Polzela priredi na Stefanovo pri g. Cimpermanu igro na razvalinah življenja. Cisti dobiček je namenjen invalidom.

Mar. Nazarje pri Mozirju. Tu so duhovne vaje za Orle savinjskega okrožja dne 10. in 11. decembra vrio uspele. Orli cellega okrožja (razven Pake) so se jih pinoštevili in marljivo udeleževali. Pokazali so, da so res srečni fantje, ki se ne strašijo brezbožnih kvetnikov, pokazali, da so viteški fantje, vneti za vse lepo in blago. Cast jim! Hvala in čast pa tu-

di voditelju duhovnih vaj. Za župnij pa, kjer ni ustanovljen Orle tudi udeležencev ni bilo, dasiravno so bile duhovne vaje namenjene ne samo za Orle, ampak za vse dobromisleče fante. Po duhovnih vajah je bila okrožna seja.

Sv. Frančišek v Sav. dolini. Po obnem zboru krajevne KZ so na predlog Janeza Krst krščansko miselnih Ksaverjanci v veseli družbi v gostilni pri Martinovcu zbrali za volilni sklad KZ 100 K. Ziveli posnemovalci!

Luče. Pri nas je započela agitacija za krščansko časopisje v polnem teku. Upati je, da se bo število naročnikov podvojilo. — Gasilno društvo je pred kratkim uprizorilo mišno igrice "Tri sestre" s prav povojnim uspehom. Za božični večer se pripravljajo primerna igra "Pastirci in trije kralji". Cisti dohodek je namenjen za nabavo gasilnega orodja.

Dobje. Višji šolski svet v Ljubljani nima višjega cilja, kakor izboljšati iz sre našega ljudstva katoliške versko prepričanje in med ljudmi zasedati versko brezbržnost. Nastavil nam je s 1. decembrom za učitelja Atadara Makarija, ki je po veri luteranec. Mož je videti sicer poštenega vedenja in se je proti volji moral seliti iz Prekmurja v Dobje. Vprašamo pa višji šolski svet v Ljubljani, kako naj imamo krščanski starši zaupanje do učitelja, ki ni naše vere, in kako mu naj zampamo svoje otroke.

Iz telega sveta.

† **Škof Jakob Trobec.** Umri je v St. Pavlu v Ameriki slovenski škof Jakob Trobec. Za škofa je bil imenovan leta 1897. Smrt tega priljubljenega nadpastirja Slovenca je za ameriške Slovence velik udarec.

Dunaja se vse brani. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je stavila ustavotvorna komisija predlog, da se naj mesto Dunaj izloči iz Nižje Avstrijske in da naj ne bo več zastopan v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Tvori naj zase svoj lasten deželni zbor. Ta predlog je komisija utemeljevala s tem, da vzdrževanje Dunaja stane Nižje-Avstrijsko tako ogromnih žrtve, da bi dežela bila v kratkem uničena, kajti Dunaj je danes mesto s 1 in pol milijona beračev. O tem predlogu se sedaj živahno razpravlja. — Dunaja se pač vse brani.

Izvanredna požrtvovalnost železniskega čuvaja. Na železniški progi preko asnerskega mosta na Francoskem vozi dnevno bogzna koliko vlakov. Naloga železniskega čuvaja je, da zelo skrbno pazi, da so premiene tračnice vedno prav uravnane, sicer se zgodi kaj take nesreče. Okoli 11. ure ponoči je bil čuvaj v kočici, iz katere se uravnava železniske tračnice. Njegova hčerka mu je prinesla vačarjo in pripovedovala očetu, kako jo je napadel med potjo nek toloval, kateremu se je komaj iztrgala iz rok. Ko je oče povečerjal, je zabegal domov vračajoči se hčerki, naj se požuri proti domu in naj bo oprezna. Komaj se je dekle nekoliko oddaljilo od čuvajnice, zasliši oče pretresljiv krik. Oče je zagledal skozi okno čuvajnico, kako je planil iz železniskega svetilnika nek neznan človek proti svetilni hčerki potegnil nož in sunil proti nedolžni žrtvi. Ravno v trenutku, ko se je izvršil umor, pa je pridrvel po progi vlak iz Havre in čuvaj je moral ostati na mestu. Radi vlaka ni smel zapustiti čuvajnice in hleti na pomoč umirajoči hčerki. Da je rešil žliko in toliko železniskih potnikov je žrtvovale življenje svoje lastne hčerke. Res, rešek slučaj izvanredna očetovska požrtvovalnost!

Čudni lastninski odnosi. Na nekaterih otokih Melanezije vladajo v tem oziru jako čudna naziranja. Pri vseh drugih divjaških plemenih imajo poglavje oziroma glavari ogromne komplekse zemlje, samo na omenjenih otokih to ni v navadi. Vladarji imajo samo eno pravico: da se od določenih kokosovih palm lahko okoristijo s plodom. Zemlja pa jim ne pripada. Tudi ostali prebivalci teh otokov nimajo svoje zemlje, temveč posamezna drevesa, katera prepuščajo svojim potomcem. Tako je komunizem že tudi med divjaki dolga leta v veljavi.

Zidan in prešan papir v rolicah dobiš najceneje v Cirilovi tiskarni v Mariboru.